

Na osnovu člana 8, stav 1, tačka 2, člana 9 i člana 34 Zakona o elektronskim komunikacijama, (Sl. list CG br.50/08) i člana 12 Statuta, Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, na sjednici Savjeta Agencije od 12.11.2009. godine, donosi

Pravilnik o operatorskom pristupu i interkonekciji

I Osnovne odredbe

Član 1 Sadržaj pravilnika

Ovim pravilnikom se propisuju uslovi za obezbjeđivanje operatorskog pristupa i interkonekcije, prava i obaveze operatora u vezi sa operatorskim pristupom i interkonekcijom, procedure za ostvarivanje operatorskog pristupa i interkonekcije, uslovi pod kojima operatori mogu ograničiti interkonekciju i operatorski pristup, kao i postupanje Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (u daljem tekstu „Agencija“).

Član 2 Značenje pojmova

Pojedini pojmovi u smislu ovog Pravilnika imaju sljedeće značenje:

Operatorski pristup je obezbjeđenje raspoloživosti opreme, odnosno usluga drugom operatoru, pod određenim uslovima, u cilju obezbjeđivanja elektronskih komunikacionih usluga. Operatorski pristup, između ostalog, obuhvata: pristup do elemenata mreže i povezanih mogućnosti, koje mogu podrazumijevati i priključivanje opreme (to posebno uključuje pristup do lokalne petlje i uređaja i usluga, koji su potrebni za obezbjeđivanje usluge preko lokalne petlje); pristup do fizičke infrastrukture, uključujući prostorije, kanale i stubove; pristup do odgovarajućih sistema programske opreme i sistema za podršku; pristup do pretvaranja brojeva ili do sistema koji obezbjeđuju jednakovrijedno djelovanje; pristup do fiksnih i mobilnih mreža; pristup do sistema sa uslovnim pristupom za digitalne televizijske usluge; pristup do virtualnih mrežnih usluga.

Interkonekcija (međumrežno povezivanje) je fizička ili logička veza elektronskih komunikacionih mreža, kojom se omogućava korisnicima jedne elektronske komunikacione mreže komunikacija sa korisnicima drugih elektronskih komunikacionih mreža, odnosno pristup uslugama drugih operatora.

Ograničenje operatorskog pristupa ili interkonekcije je odbijanje zahtjeva za operatorski pristup ili interkonekciju.

Član 3

Osnovni ciljevi Pravilnika

Ovaj Pravilnik reguliše odnose između operatora u dijelu operatorskog pristupa i interkonekcije sa ciljem:

- podsticanja konkurencije;
- interoperabilnosti elektronskih komunikacionih usluga;
- zaštite interesa krajnjih korisnika sa aspekta izbora usluga, cijena usluga i kvaliteta.

II Uslovi za obezbjeđivanje operatorskog pristupa i interkonekcije

Član 4

Osnovni zahtjevi operatorskog pristupa i interkonekcije

Operatori će prilikom implementacije operatorskog pristupa i interkonekcije obezbijediti sljedeće:

- interoperabilnost usluga, uključujući i zadovoljavajući kvalitet elektronskih komunikacionih usluga,
- zaštitu podataka, do nivoa neophodnog za obezbjeđenje saglasnosti sa relevantnim regulatornim odredbama o zaštiti podataka uključujući zaštitu ličnih podataka, tajnost obrade, prenosa ili čuvanja podataka.

Član 5

Tehnički standardi

Operatori su dužni da se prilikom implementacije operatorskog pristupa i interkonekcije pridržavaju:

- standarda koje su usvojila evropska tijela za standardizaciju kao što je Evropski institut za telekomunikacione standarde (ETSI) ili Evropski komitet za standardizaciju/ Evropski komitet za elektrotehničku standardizaciju (CEN/CENELEC),
- standarda ili preporuka koje je usvojila Međunarodna unija za telekomunikacije (ITU), Međunarodna organizacija za standardizaciju (ISO) ili Međunarodni elektrotehnički komitet (IEC),
- domaćih standarda.

III Prava i obaveze operatora u vezi sa operatorskim pristupom i interkonekcijom

Član 6

Prava i obaveze operatora

Operatori imaju pravo i dužnost da pregovaraju o operatorskom pristupu ili interkonekciji svojih mreža i da objavljuju ažurirane podatke koji su od interesa za obavljanje ovih pregovora.

Operatori su dužni da podatke koje dobijaju od drugih operatora prije, za vrijeme ili poslije procesa pregovaranja oko ugovora o operatorskom pristupu ili interkonekciji koriste isključivo za potrebe za koje se oni i dobijaju i pri tome u svakom trenutku poštuju povjerljivost podataka koji se prenose ili čuvaju. Dobijeni podaci se neće učiniti dostupnim bilo kojoj drugoj strani, posebno drugim sektorima, poslovnica ili partnerima, kojoj ti podaci mogu donijeti prednost u konkurenciji.

IV Procedure za ostvarivanje operatorskog pristupa i interkonekcije i postupanje Agencije

Član 7

Zahtjev za operatorski pristup i interkonekciju

Zahtjev za operatorski pristup ili interkonekciju može uputiti operator koji je registrovan od strane Agencije, u skladu sa članom 31 Zakona o elektronskim komunikacijama (u daljem tekstu „Zakon“).

Zahtjev za operatorski pristup ili interkonekciju se dostavlja operatoru od koga se traži operatorski pristup ili interkonekcija.

Zahtjev za operatorski pristup ili interkonekciju mora da sadrži:

- podatke o operatoru koji traži operatorski pristup ili interkonekciju – podnosilac zahtjeva,
- osnovne podatke o elektronskoj komunikacionoj mreži podnosioca zahtjeva,
- zahtjevani skup usluga koji se odnose na operatorski pristup ili interkonekciju,
- lokacije pristupnih/interkonekcionih tačaka,
- plan potrebnih kapaciteta,
- podatke o lokacijama uređaja i opreme podnosioca zahtjeva, koji će se koristiti za operatorski pristup ili interkonekciju,
- tehničke karakteristike opreme i uređaja koji će se koristiti za operatorski pristup ili interkonekciju, ako i potvrde o usaglašenosti sa odgovarajućim tehničkim standardima,
- plan saobraćaja za naredni period od najmanje šest mjeseci, ukoliko je to primjenljivo,

- kontakt osoba (ime, tel., e-mail).

Smatraće se da je podnosilac zahtjeva odustao od zahtjeva za operatorski pristup ili interkonekciju ukoliko ne dopuni svoj zahtjev u roku od 7 dana od dana dobijanja obavještenja o nepotpunosti zahtjeva.

Član 8

Odgovor na zahtjev za operatorski pristup i interkonekciju

Operatori su dužni da na potpun zahtjev za operatorski pristup ili interkonekciju, u skladu sa članom 7 ovog pravilnika, odgovore u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Odgovor na zahtjev za operatorski pristup ili interkonekciju mora da sadrži:

- predlog tehničkog rješenja za realizaciju operatorskog pristupa ili interkonekcije,
- troškove realizacije operatorskog pristupa ili interkonekcije,
- planiranu dinamiku za realizaciju operatorskog pristupa ili interkonekcije,
- plan testova prije puštanja u rad,
- dalji postupak pregovaranja o operatorskom pristupu ili interkonekciji,
- osobe zadužene za pregovaranje i realizaciju operatorskog pristupa ili interkonekcije.

Ukoliko zahtjev za operatorski pristup ili interkonekciju nije potpun operator, kome je zahtjev upućen, će tražiti od podnosioca zahtjeva da dopuni svoj zahtjev u roku od 15 dana od dana podnošenja nepotpunog zahtjeva.

Član 9

Ograničenje operatorskog pristupa i interkonekcije

Operatorski pristup ili interkonekcija se mogu ograničiti samo u slučaju da operatorski pristup ili interkonekcija nijesu izvodljivi iz tehničkih razloga. U tom slučaju je operator, kome je upućen zahtjev, dužan da detaljno obrazloži razloge svog odbijanja zahtjeva i dostavi ih podnosiocu zahtjeva, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Ukoliko se na zahtjev za operatorski pristup ili interkonekciju ne odgovori u skladu sa članom 8 ovog pravilnika, ili ukoliko se odbije zahtjev za operatorski pristup ili interkonekciju, zainteresovani operator se može zahtjevom obratiti Agenciji. Agencija će donijeti odluku o opravdanosti odbijanja zahtjeva za operatorskim pristupom ili interkonekcijom u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva. U slučaju da je razlog odbijanja zahtjeva neopravdan Agencija će naložiti uspostavljanje operatorskog pristupa ili interkonekcije, u skladu sa rokovima iz ovog pravilnika.

Član 10

Ugovor o operatorskom pristupu i interkonekciji

Operatorski pristup ili interkonekcija se realizuju na osnovu međusobnog ugovora operatora, koji mora biti u skladu sa Zakonom.

Ugovor o operatorskom pristupu ili interkonekciji obavezno sadrže sljedeće:

- Predmet ugovora;
- Usluge koje se pružaju, dogovoreni kvalitet i vremenske rokove;
- Komercijalne uslove;
- Održavanje operativnosti mreže;
- Interoperabilnost usluga;
- Prestanak važenja ili isticanja ugovora, ukoliko je zaključen na određeno vrijeme i otkazni rok, ako je zaključen na neodređeno vrijeme;
- Procedure za ispunjavanje zahtjeva za zaštitu podataka u pružanju usluga;
- Sankcije u slučaju nepoštovanja ugovora;
- Metod utvrđivanja odgovornosti za usluge koje se pružaju trećoj strani.

Operatori su dužni da zaključe ugovor o operatorskom pristupu ili interkonekciji u roku od 45 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva iz člana 7 ovog pravilnika.

Operatorski pristup ili interkonekcija se moraju uspostaviti u roku od 45 dana od dana zaključenja ugovora iz prethodnog stava. U slučaju kada se operatorski pristup ili interkonekcija, iz objektivnih razloga, ne mogu uspostaviti u roku od 45 dana, operator koji ne može da ispuni navedeni rok, dužan je da detaljno obrazloži razloge kašnjenja i dostavi obrazloženje drugoj zainteresovanoj strani. Ukoliko je nezadovoljna obrazloženjem, druga zainteresovana strana može pokrenuti postupak pred Agencijom u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom.

Potpisani ugovori o operatorskom pristupu ili interkonekciji se dostavljaju Agenciji radi evidencije i ocjene usklađenosti sa Zakonom, u roku od 10 dana od dana potpisivanja.

Član 11

Izmjena zaključenih ugovora na zahtjev Agencije

Agencija može u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom zatražiti izmjene zaključenih ugovora o operatorskom pristupu ili interkonekciji ako su odredbe tih ugovora u suprotnosti sa odredbama Zakona i ovog pravilnika.

Ukoliko strane ne izvrše tražene izmjene u roku od 10 dana, Agencija će utvrditi izmjene, koje mogu, između ostalog, sadržati uslove kojima se obezbjeđuje ispunjenost uslova iz prethodnog stava ovog člana.

Član 12

Rješavanje sporova

Ukoliko se ugovor o operatorskom pristupu ili interkonekciji ne zaključi u roku od 45 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva ili se pojavi spor u vezi sa već uspostavljenim operatorskim pristupom ili interkonekcijom operatori se mogu obratiti Agenciji sa zahtjevom za rješavanje spora, zbog nemogućnosti da ga sami riješe.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana, Agencija može operatorima predložiti mogućnost posredovanja u rješavanju sporova, shodno članu 20 Zakona.

Ukoliko operatori ne iskoriste mogućnost iz stava 2 ovog člana, Agencija rješava samo ona pitanja po kojima nije postignuta saglasnost među strankama. Odluka Agencije o rješenju spora će se zasnivati na principima objektivnosti, transparentnosti, proporcionalnosti i nediskriminacije

Član 13

Prelazne i završne odredbe

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o pristupu i interkonekciji (Sl. list CG 62/06 i 30/08).

Član 14

Završna odredba

Ovaj pravilnik stupa na snagu osam dana od dana njegovog objavljivanja u Službenom listu CG.

Broj: 01-2172/14
Podgorica 17.11.2009.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Dr Šaleta Đurović